

คำนำ

แม้ประเทศไทยจะมีการค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้านมาอย่างยาวนาน หากแต่ในทัศนคติของคนไทยแล้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีคุณลักษณะพิเศษกว่าชาติอื่นตรงที่การค้าหรือการลงทุนในประเทศนี้ล้วนเกิดจากความสัมพันธ์ในแง่เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ที่มีวัฒนธรรม ภาษาถิ่นที่ละม้ายคล้ายกัน จนแยกไม่ออกในบางพื้นที่ เหมือนได้อยู่ร่วมเป็นแผ่นดินเดียวกัน มิได้มีแม่น้ำโขงหรือขอบเขตอื่นใดมาแบ่งกัน

อีกทั้ง สปป.ลาว ได้เปิดเขตการค้าเสรีระหว่างจีน อาเซียน หรือ เอฟทีเอ จีน-อาเซียน เมื่อเดือน กรกฎาคม 2550 และจะยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าให้หมดไป ภายในปี 2553 ประจวบกับการเชื่อมต่อระหว่างเขตเศรษฐกิจตะวันออก – ตะวันตกที่เชื่อมเมืองท่าดานังในเวียดนาม กับทะเลหม่าง ในพม่า เพื่อให้การค้าจากมหาสมุทรอินเดียมาฝั่งการค้าด้านมหาสมุทรแปซิฟิกเชื่อมโยงเข้าด้วยกันแล้ว ย่อมเป็นโอกาสดียิ่งสำหรับไทย ที่จะก้าวขึ้นเป็นผู้นำในด้านโลจิสติกส์ เชื่อมพื้นที่ทั้งเหนือ – ใต้ และ ตะวันออก เข้ากับกลุ่มประเทศอินโดจีน โดยมี สปป.ลาวเป็นดินแดนเชื่อม (Land Link) กับอนุภูมิภาคนี้เข้าด้วยกัน

หนังสือ “คู่มือหลักการคำของผู้ประกอบการไทย ใน สปป.ลาว” จึงถือเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญยิ่ง ที่จะช่วยยกระดับการค้าระหว่างประเทศของไทยบนฐานของการพึ่งพิง อาศัยศักยภาพที่ตนมีอยู่ในแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ลดปัจจัยเสี่ยง และยังส่งผลดีต่อการมีเครือข่ายการลงทุนและตลาดใกล้ประเทศที่เข้มแข็ง อีกทั้งยุทธศาสตร์นี้จะนำมาซึ่งความร่วมมือในทางสังคม วัฒนธรรม การศึกษา การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน และเทคโนโลยี รวมทั้งการยกระดับความอยู่ดี มีสุข ของประชาชนในสองประเทศนี้ให้มีความเอื้อเฟื้อถ้อยทีถ้อยอาศัยต่อกันได้อีกด้วย

สมาคมส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย และคณะผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ที่เห็นความสำคัญของโครงการดังกล่าว และที่จะมีขึ้นต่อเนื่องในอนาคต เพื่อให้การค้า การลงทุนของผู้ประกอบการทั้งสองประเทศได้ก้าวเดินไปสู่การเติบโตร่วมกัน นำมาซึ่งเศรษฐกิจที่เข้มแข็งได้ต่อไป อีกทั้งขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านที่ปรึกษาทุกท่านจากภาครัฐและเอกชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมและสำนักงานภาค เอสเอ็มอีแบงก์ ท่านประธานหอการค้า ด้านอุตสาหกรรมจังหวัดชายแดนไทย – สปป.ลาว และท่านที่สนับสนุนส่งเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งมีได้เอ่ยนาม อีกทั้งกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า สปป.ลาว (Ministry of Industry and Commerce) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนา SMEs สปป.ลาว (SME Promotion and Development Office) สภาหอการค้าและอุตสาหกรรมแห่งชาติลาว (Lao National Chamber of Commerce and Industry) คุณจันราศรี แก้วบุญพันธ์ รองอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศลาว โดยเฉพาะท่านที่ปรึกษา ได้แก่ ดร.คำขัน นภาวงศ์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

และการค้า สปป.ลาว ,ดร.อมรวดี พรหมจรรยา, ดร.ปุ่น เทียงบุญธรรม, คุณรัชชานนท สุขสนอง ผู้จัดการโครงการ, คุณภูวรักษ์ สมจิตร และคุณชงศักดิ์ ธิยะพฤกษ์ ซึ่งได้มุ่งมั่นค้นคว้า บันทึกรวบรวมข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่างๆ อย่างเต็มความสามารถ คุณสาราณีย์ ศรีทิพย์ ได้ ประสานงานวิจัย ตลอดจนนักศึกษาปริญญาโทชาวลาว ที่ได้กรุณาช่วยถอดเสียงบันทึกสัมภาษณ์ โดยเฉพาะคุณบัณฑิต สุวรรณรัชตมณี ประธานกรรมการบริษัทร่วมเจริญกรุ๊ป ที่สร้างแรงบันดาลใจ และสนับสนุนเงินทุนการศึกษา คุณงานโน สปป.ลาว จึงหวังว่าคู่มือนี้ จะเกิดประโยชน์แก่ ผู้ประกอบการของไทยได้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจให้มีความรอบคอบ มีคุณธรรม ที่ได้ ต่อไป

สรวิชัย เปรมชื่น

หัวหน้านักวิจัย

ที่ปรึกษาสมาคมส่งเสริม

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย

ธันวาคม 2550

สารบัญ

คำนำ.....	ก-ข
สารบัญ.....	ก-ง
สารบัญภาพ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาคผนวก.....	ช
สารบัญตาราง (ภาคผนวก).....	ซ
บทที่ 1 ลักษณะที่ตั้งและพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สปป.ลาว.....	1
1.1 ลักษณะภูมิศาสตร์.....	1-6
บทที่ 2 แนวนโยบายการส่งเสริมการลงทุนใน สปป.ลาว ในปัจจุบัน.....	7
2.1 โครงสร้างและนโยบายเศรษฐกิจของ สปป.ลาว.....	7-8
2.2 แผนการทางเศรษฐกิจ และสังคม ของสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ประกาศใช้แล้ว มี 5 แผน.....	8-12
2.3 แผนงาน/โครงการของหน่วยงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์ไทย ที่สนับสนุน ยุทธศาสตร์การค้าชายแดน.....	12-23
2.4 สิทธิพิเศษทางการค้า.....	24
2.5 ข้อตกลง / ความร่วมมือทางการค้า กับประเทศไทย.....	24-25
สรุปท้ายบท.....	26-27
บทที่ 3 มาตรการ กฎระเบียบ และวิธีการทำการค้า กับ สปป.ลาว ที่เป็นปัจจุบัน.....	28
3.1 มาตรการ กฏระเบียบ.....	28-32
3.2 มาตรการทางการค้า.....	32-33
3.3 กฏระเบียบด้านการลงทุน.....	34-35
3.4 ข้อควรปฏิบัติในการลงทุน.....	36
3.5 สิทธิของนักลงทุนชาวต่างประเทศ.....	36
3.6 แนวทางการปฏิบัติสำหรับนักลงทุนต่างประเทศ.....	37-38
3.7 รูปแบบในการลงทุน.....	39-40
3.8 ขั้นตอนการยื่นขออนุญาตลงทุน.....	40-41
3.9 การส่งเสริมการลงทุนการระงับกรณีพิพาททางการค้า.....	41
3.10 การระงับกรณีพิพาททางการค้า.....	42

3.11	ปัญหาอุปสรรคสำหรับการลงทุนใน สปป.ลาว	42
3.12	การเดินทางเข้า – ออกประเทศ.....	43
3.13	กระบวนการ และวิธีการที่พึงทราบจากด้านการค้าชายแดน.....	43-46
3.14	Trade policy at the new stage and the images of foreign investors by Lao PDR.....	46-55
	สรุปท้ายบท.....	56-57
บทที่ 4	ระบบธนาคารที่ให้การสนับสนุนด้านการค้าชายแดน.....	58
4.1	ระบบธนาคารใน สปป.ลาว.....	58-68
4.2	ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SME BANK).....	68-74
4.3	แนวทางสนับสนุนของธนาคารเพื่อการส่งออก และนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK).....	75-100
บทที่ 5	ศักยภาพพื้นฐาน และแนวโน้มการค้าจากด้านชายแดนไทย และ สปป.ลาว ที่สำคัญ	101
5.1	การทำระบบพิธีการผ่านแดนบริเวณชายแดน 5 ลักษณะ.....	101-104
5.2	ข้อมูลด้านชายแดนสำคัญระหว่างไทย และ สปป.ลาว.....	105
ก.	ข้อมูลพื้นฐานด้านเชียงของ จังหวัดเชียงราย	105-107
ข.	ข้อมูลพื้นฐานด้านคำม่วน จังหวัดนครพนม.....	107-113
ค.	ข้อมูลพื้นฐานด้านช่องเม็ก และด่านพินุลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี.....	114-116
ง.	ข้อมูลพื้นฐานด้านท่าลี่ จังหวัดเลย.....	116-119
จ.	ข้อมูลพื้นฐานด้านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว และด่านอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย.....	119-129
ฉ.	ข้อมูลพื้นฐานด้านสะพานมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร.....	130-133
	ภาคผนวก.....	134-152

สารบัญญภาพ

รูปภาพที่ 1.1	แผนที่ที่ตั้งของ สปป.ลาว.....	1
รูปภาพที่ 1.2	แผนที่แสดงถึงแขวงต่างๆ ในสปป.ลาว.....	2
รูปภาพที่ 1.3	แสดงชั้นความสูงของ สปป.ลาว.....	5
รูปภาพที่ 1.4	แสดงถึงค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศ (GDP) ของประเทศไทยโดยเทียบกับปีฐาน.....	6
รูปภาพที่ 3.1	แผนที่เส้นทาง เชื่อมโยง ระบบเขตเศรษฐกิจ สปป.ลาว ตอนเหนือ จรด จีนตอนใต้.....	50
รูปภาพที่ 3.2	แผนที่เส้นทาง เชื่อมโยง ระบบเขตเศรษฐกิจ สปป.ลาว ตอนกลาง ไปยังเขตเศรษฐกิจพิเศษ เวียดนาม และท่าเรือสำคัญ.....	51
รูปภาพที่ 3.3	แผนที่เส้นทาง เชื่อมโยง เขตเศรษฐกิจพิเศษ อาเซียน.....	52
รูปภาพที่ 3.4	แสดงระบบโลจิสติกส์ เขตท่าเรือสำคัญในอาเซียน.....	53
รูปภาพที่ 3.5	แผนที่แสดงระยะทางเชื่อมโยงระบบ โลจิสติกส์ 4 เหลี่ยมมรกต.....	54
รูปภาพที่ 4.1	ประเภทของความคุ้มครอง ในส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity).....	86
รูปภาพที่ 4.2	ประเภทของความคุ้มครอง ในส่วนของเงินกู้ (Loan).....	87
รูปภาพที่ 4.3	รูปแบบการขอใช้บริการประกันความเสี่ยงจากการลงทุน.....	89

สารบัญชิตาราง

ตารางที่ 1.1	แขวงประจำ สปป.ลาว.....	3
ตารางที่ 2.1	เป้าหมายมูลค่าส่งออกของลาว (ปี 2553).....	10
ตารางที่ 2.2	สิทธิพิเศษทางการค้า.....	24
ตารางที่ 3.1	ตารางเวลาตรวจรับรอง.....	55
ตารางที่ 4.1	หลักเกณฑ์การขอรับบริการร่วมลงทุน.....	72
ตารางที่ 4.2	หลักเกณฑ์การร่วมลงทุน.....	73
ตารางที่ 4.3	เงื่อนไขความคุ้มครองของการรับประกัน.....	78
ตารางที่ 4.4	Incoming Letter of Credit.....	80
ตารางที่ 4.5	Export Bill.....	81
ตารางที่ 5.1	จุดผ่านแดนถาวร ชายแดนไทย- ลาว.....	102
ตารางที่ 5.2	จุดผ่อนปรน ชายแดนไทย- ลาว.....	103-104
ตารางที่ 5.3	จุดผ่านแดนชั่วคราว ชายแดนไทย- ลาว.....	104
ตารางที่ 5.4	สถิติการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ระหว่างไทย-สปป.ลาว ปี 2546- ค.ศ. 2550 ด้าน จ.นครพนม.....	113
ตารางที่ 5.5	สถิติมูลค่าการค้าชายแดนและมูลค่าสินค้าผ่านแดนของ ด่านศุลกากรพิบูลมังสาหารประจำปีงบประมาณ 2550.....	115-116
ตารางที่ 5.6	จุดชายแดนที่ทำการค้าชายและการติดต่อ แลกเปลี่ยนสินค้าด้านจังหวัดเลย.....	118
ตารางที่ 5.7	สถิติการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ไทย-สปป.ลาว ด้าน จ.เลย.....	118-119
ตารางที่ 5.8	หมวดสินค้าผ่านแดนขาออก และ ประเทศที่สามส่งสินค้า ไป สปป.ลาว ด้าน จ.หนองคาย.....	123-124
ตารางที่ 5.9	หมวดสินค้าผ่านแดนขาเข้า และ ประเทศที่สามส่งสินค้า ไป สปป.ลาว ด้านจังหวัดหนองคาย.....	125
ตารางที่ 5.10	หมวดสินค้าผ่านแดนขาออก ด้านมุกดาหาร.....	132
ตารางที่ 5.11	หมวดสินค้าผ่านแดนขาเข้า ด้านมุกดาหาร.....	133
ตารางที่ 5.12	สถิติการค้าระหว่างไทยกับ สปป.ลาว ด้านจังหวัดมุกดาหาร ปี 2544 – 2550 (ตุลาคม).....	133

สารบัญญากาศนวนก

ภาคผนวก 1	สถานที่ติดต่อธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SME BANK).....	136-146
ภาคผนวก 2	สถานที่ติดต่อธนาคารเพื่อการส่งออก และนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK).....	147-149
ภาคผนวก 3	หน่วยงาน และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง.....	150
3.1	Web Site ที่น่าสนใจ.....	150
3.2	รายชื่อ ที่ติดต่อหน่วยราชการ/รัฐวิสาหกิจ ไทย และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ทางการค้า สปป.ลาว.....	150-152

สารบัญญัตราง (ภาคผนวก)

ตารางที่ 1.1	: สำนักงาน SME BANK กรุงเทพฯและปริมณฑล.....	136-137
ตารางที่ 1.2	: สำนักงาน SME BANK ภาคกลาง.....	137-140
ตารางที่ 1.3	: สำนักงาน SME BANK ภาคเหนือ.....	140-141
ตารางที่ 1.4	: สำนักงาน SME BANK ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	142-144
ตารางที่ 1.5	: สำนักงาน SME BANK ภาคใต้.....	144-146
ตารางที่ 2.1	: ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ EXIM BANK.....	147
ตารางที่ 2.2	: เบอร์โทรติดต่อฝ่ายต่างๆ EXIM BANK.....	147-148

คู่มือ

หลักการดำเนินงานของผู้ประกอบการไทยในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย (สสวท.)

สมาคมส่งเสริมผู้ประกอบการ

สมาคมส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย (สสวท.)

ชั้น 4 อาคารกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ก.พระราม 6 แขวงทุ่งพญาไท

เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0-2202-4547 โทรสาร 0-2354-3427

Website : www.thaisme.org